

Державний вищий навчальний заклад
Донбаський державний педагогічний університет
Горлівський інститут іноземних мов
Кафедра світової літератури

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СУЧАСНИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС:
ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ»**

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка; 03 Гуманітарні науки
Спеціальність	014 Середня освіта; 035 Філологія
Освітні програми	Лінгводидактичні стратегії навчання англійської мови, другої мови Германські студії: лінгвістика, літературознавство, перекладознавство Середня освіта (Українська мова і література, Англійська мова і література) Середня освіта (англійська мова та зарубіжна література). Психологія.
Форми навчання	денна
Курс	I
Семестр	I, II
Статус дисципліни	нормативна

1. Відомості про розробників і науково-педагогічних працівників, які викладають навчальну дисципліну

Назва курсу	Сучасний літературний процес: основні тенденції розвитку
Викладач (-і)	<i>Комаров Сергій Анатолійович</i> , д. філол. н., професор
Профайл викладача (ів) навчальної дисципліни	http://forlan.org.ua/?p=29086
Контактна інформація	+38(095) 456-50-14 Viber, Телеграм
E-mail	s.komarov@forlan.org.ua
Формат курсу	Очний (offline), дистанційний ((online),
Консультації	Дистанційні консультації: в день проведення лекцій/ семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на адресу електронної пошти, зазначену в силабусі.

2. Анотація до навчальної дисципліни

«Сучасний літературний процес: основні тенденції розвитку» є нормативною дисципліною літературознавчого спрямування, яка визначає низку завдань професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації та забезпечує виконання поглибленої підготовки за напрямом, передбаченим освітньою програмою.

Навчальна дисципліна *«Сучасний літературний процес: основні тенденції розвитку»* розрахована на аудиторію слухачів 1 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти; вона знайомить здобувачів вищої освіти з сучасною теоретичною та методологічною базою дисципліни; передбачає оволодіння відповідними компетенціями з метою використання їх у професійній діяльності вчителя зарубіжної літератури у школах різного типу в умовах змішаного навчання, викладача у ВНЗ.

Курс покликаний залучити здобувачів вищої освіти до актуальних тенденцій сучасної світової літератури, яка характеризується розмаїттям стилів і методів.

Вивчення дисципліни *«Сучасний літературний процес: основні тенденції розвитку»* ґрунтується на знаннях, отриманих здобувачами вищої освіти у ході вивчення як літературознавчих курсів (зарубіжної літератури попередніх епох – від античності до другої половини ХХ століття, «Вступ до літературознавства», «Аналіз художнього тексту»), так і курсів «Філософія», «Історія української культури», «Лінгвокраїнознавство» тощо. Дисципліна формує **міждисциплінарні взаємозв'язки** з іншими літературознавчими курсами для здобувачів-магістрів: «Історія сучасних літературознавчих вчень», «Методологія сучасних літературознавчих досліджень», «Методика викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі», «Основи імагології», «Психопоетикальний дискурс в сучасному літературознавстві», «Основи міфопоетики», «Гендерні дослідження в літературознавстві», «Кіно і література: поетика взаємодії», «Світова література в аспекті інтермедіальності (музика і живопис)» та ін.

3. Мета й завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни *«Сучасний літературний процес: основні тенденції розвитку»* є формування у здобувачів вищої освіти системних уявлень про основні тенденції розвитку світової літератури межі ХХ-ХХІ століть, історичні, суспільно-політичні та естетичні закони, зміни літературних напрямків, їх національну специфіку та взаємодію, розвиток творчого методу письменника як естетичного феномену.

Основні **завдання** вивчення навчальної дисципліни *«Сучасний літературний процес: основні тенденції розвитку»*:

- навчання здобувачів вищої освіти сукупності відомостей про вершинні явища світового літературного процесу, загальні закономірності його перебігу на межі ХІХ-ХХІ століть;
- формування духовно-ціннісної орієнтації та естетичних потреб особистості на основі вивчення найвизначніших творів художньої літератури вказаного періоду;
- розгляд творчості видатних світових письменників у зв'язку з кращими естетичними традиціями національного мистецтва;
- навчання здобувачів вищої освіти літературознавчим поняттям і термінам, необхідних для повноцінного аналізу й інтерпретації художніх текстів, а також розуміння головних закономірностей перебігу літературного процесу;
- визначення своєрідності та загальнолюдської цінності творів світової літератури;
- відпрацювання навичок аналізу художнього твору;
- розвиток мислення здобувачів вищої освіти: образного, асоціативного, абстрактного, логічного;
- виховання у здобувачів вищої освіти поваги до духовних здобутків людства, здатності формувати, формулювати й активно обстоювати власну точку зору, систему життєвих, естетичних цінностей і пріоритетів, прагнення мати власне світобачення, зберігати й продовжувати кращі національні традиції.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти **компетентностей і програмних результатів** навчання відповідно до освітньої програми, а саме:

Загальні компетентності:

- здатність аналізувати й оцінювати сучасні наукові досягнення в галузі літературознавства, методики викладання літературознавчих дисциплін;
- здатність до формування базових уявлень про основи філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості;
- здатність розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;
- здатність планувати і вирішувати завдання власного особистісного та професійного розвитку;
- здатність здійснювати пошук, обробку, систематизацію, контекстуалізацію та інтерпретацію загальнонаукової інформації з різних джерел, генерувати нові ідеї для вирішення наукових і практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях;
- здатність орієнтуватися в інформаційних та Internet джерелах, працювати з бібліотечними фондами, критично ставитись до отриманої інформації, усвідомлювати цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою;
- здатність працювати у професійній та/або науковій групі, дотримуючись етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності.

Фахові компетентності:

- здатність розуміти своєрідність світового літературного процесу межі XX-XXI століть;
- здатність аналізувати основні тенденції розвитку світової літератури у зв'язку з основними історичними подіями вказаного періоду;
- здатність збагачувати свої знання з проблем гуманітаристики;
- здатність до розвитку художніх смаків;
- вміння використовувати знання, отримані на заняттях з дисципліни, для оцінювання культурного життя сучасного суспільства.

Програмні результати навчання:

- аналіз та об'єктивна оцінка сучасних наукових досягнень у галузі літературознавства, методики викладання літературознавчих дисциплін; застосування у власній професійній діяльності сучасної наукової методології, використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій;
- знання особливостей художньо-естетичного процесу межі XX-XXI століть і найвидатніших здобутків літератури цього періоду;
- уявлення про зв'язки літератури вказаного періоду з історією суспільства і культури; основні тенденції у розвитку світоглядних та естетичних систем межі XX-XXI століть;
- базові знання нових принципів художнього мислення й основних естетичних категорій та нових систем літературних напрямів, течій, стилів і жанрів (постмодернізм, магічний реалізм, історіографічна метапроза, неоміфологізм, депресіонізм, мультикультуралізм, неонатуралізм, постреалізм та ін.);
- знання про головні етапи біографії, творчої еволюції, естетику й поетику творів письменників, найбільш важливих і показових для даного періоду;
- вміння аналізувати основні закономірності літературного процесу межі XX-XXI століть; порівнювати літературні явища в межах окремої епохи, а також різних епох і культур, виявляти зв'язок того чи іншого твору з іншими текстами світової літератури (інтертекстуальність), схильність літератури межі XX-XXI століть до еkleктизму;
- здатність до бачення міжнаціональних зв'язків літератур як на рівні прямих контактів, так і на типологічному рівні;
- вміння виділяти художні методи та форми створення художніх текстів літератури межі XX-XXI століть;
- результативна діяльність у професійній та/або науковій групі, дотримання етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності;

- ефективне використання базових знань про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасного літературознавства.

5. Обсяг і контент навчальної дисципліни:

Загальна кількість годин/кредитів: 90 год. / 3 ECTS;

лекційні заняття – 20 год., семінарські – 16 год.; самостійна робота – 54 год.

№ п/п	Модуль /назва	Всього годин	Аудиторні заняття				Самостійна робота
			Лекції	Практичн.	Семінари	Лаборатор	
1	<p><i>Змістовий модуль № 1.</i></p> <p>Основні напрями і течії європейської прози й драматургії межі ХХ-ХХІ століть.</p> <p>Тема 1. Постмодернізм як літературний напрямок. Основні поняття естетики постмодернізму. Структуралізм, постструктуралізм та деконструктивізм. Школа «чорного гумору» в літературі США 1950-60-х років. Французький «антироман» та «антидрама». Руйнування роману в творах А. Роб-Гріє, М. Бютора, Н. Саррот, К. Моріака. Новітні тенденції у французькій драматургії: «театр абсурду».</p> <p>Тема 2. «Історіографічна метапроза» в англійській літературі останньої третини ХХ століття. Естетика «історіографічної метапрози». Творчість Пітера Акройда. Романи «Заповіт Оскара Вайльда» та «Чаттертон». Своєрідність постмодерністської поетики творчості Грема Свіфта. Жанровий синкретизм та інтертекстуальність роману Антонії Байєтт «Володіти». Особливості творчого методу Кадзуо Ішігуро. Традиції англійської класики в романі «Залишок дня».</p> <p>Тема 3. Постмодерністські тенденції в німецькомовній літературі. Загальна характеристика німецької літератури кінця ХХ століття. Переосмислення феномену Східної Германії у літературі межі ХХ-ХХІ століть. Основні тенденції розвитку післявоєнної австрійської літератури. Творчий шлях Петера Гандке. Зображення духовної кризи сучасного західного суспільства у творчості Ельфріди Єлінек.</p> <p>Тема 4. Французька література кінця ХХ – початку ХХІ століття. Неоміфологізм у французькій літературі останньої треті ХХ століття. Творчість Мішеля Турньє. Події травня 1968 року та їх вплив на французьку літературу доби. «Покоління відчуження» і творчість</p>	90	4		2		4
			2		4		8
			2		2		6
			2		2		8

<p>Паскаля Лене. Загальна характеристика французького постмодернізму. Патрік Модіано як майстер поетичної психологічної прози. Явище «депресіонізму» у французькій літературі межі ХХ-ХХІ століть. Покоління «мінімалістів» у французькій літературі 1980-90-х років (Ж. Ешноз, Ж.-Ф. Туссен). Сприйняття історії як «читання знаків» у творчості Паскаля Кіньяра.</p> <p>Тема 5. Постмодернізм в італійській літературі та особливості розвитку літератур скандинавських країн на межі ХХ-ХХІ століть. Постмодерністські тенденції в італійській літературі. Своєрідність творчого методу Італо Кальвіно. Особливості поезики романів Алессандро Барікко. Романа творчість Умберто Еко: загальна характеристика. Постмодерністська естетика у творчості Тургріма Еггена. Повернення до реалістичної традиції у творчості Пера Петтерсона.</p> <p><i>Змістовий модуль № 2.</i></p> <p>Поетикальні особливості світової літератури межі ХХ-ХХІ століть.</p> <p>Тема 1. Жанрова та проблемно-тематична палітра сучасної літератури Великобританії. Явище «неоготики» в англійській літературі кінця ХХ століття. Творчий шлях Ієна Мак'юена. «Іронічний реалізм» Джонатана Коу. Поєднання філософічності й комічної спрямованості в творчості Тібора Фішера.</p> <p>Тема 2. Література США наприкінці ХХ століття. Загальна характеристика американської літератури 1960-90-х років. Основні течії та тенденції. Явище мультикультуралізму. Творчість Тоні Моррісон. Постмодерністська естетика в романах Джона Ірвінга та Майкла Каннінгема. Своєрідність постмодерністського методу Дона Делілло. Особливості поезики романів Чака Паланіка.</p> <p>Тема 3. Магічний реалізм в латиноамериканській літературі та японська література кінця ХХ століття. Магічний реалізм: естетика та представники, роль міфу у концепції світу латиноамериканських письменників. Творчість Хуліо Кортасара. Японська література останньої треті ХХ століття.</p>	2				6
<p>Тема 1. Жанрова та проблемно-тематична палітра сучасної літератури Великобританії. Явище «неоготики» в англійській літературі кінця ХХ століття. Творчий шлях Ієна Мак'юена. «Іронічний реалізм» Джонатана Коу. Поєднання філософічності й комічної спрямованості в творчості Тібора Фішера.</p>	2		2		6
<p>Тема 2. Література США наприкінці ХХ століття. Загальна характеристика американської літератури 1960-90-х років. Основні течії та тенденції. Явище мультикультуралізму. Творчість Тоні Моррісон. Постмодерністська естетика в романах Джона Ірвінга та Майкла Каннінгема. Своєрідність постмодерністського методу Дона Делілло. Особливості поезики романів Чака Паланіка.</p>	2		2		6
<p>Тема 3. Магічний реалізм в латиноамериканській літературі та японська література кінця ХХ століття. Магічний реалізм: естетика та представники, роль міфу у концепції світу латиноамериканських письменників. Творчість Хуліо Кортасара. Японська література останньої треті ХХ століття.</p>	2				4

Специфіка художнього методу Кобо Абе. Своєрідність романістики Харукі Мураками. Тема 4. Література Канади 1970-2000-х років. Основні тенденції розвитку канадської літератури останньої третини ХХ століття. Творчість Маргарет Етвуд. Риси фемінізму, жанрове розмаїття її прози. Своєрідність творчого методу Дугласа Коупленда. Постмодерністської метод у творчості Янна Мартела. Внесок Еліс Манро у розвиток «малої прози».	2	2			6	
	90	20	-	16	-	54

6. Політика навчальної дисципліни

Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ є вільним і автономним центром освіти, що покликаний давати адекватні відповіді на виклики сучасності, плекати й оберігати духовну свободу людини, що робить її спроможною діяти згідно з власним сумлінням; її громадянську свободу, яка є основою формування суспільно відповідальної особистості, та академічну свободу і добросовісність, що є головними рушійними чинниками наукового поступу. Внутрішня атмосфера інституту будується на засадах відкритості, прозорості, взаємної поваги й партнерства між учасниками освітнього процесу.

Вивчення навчальної дисципліни «Сучасний літературний процес: основні тенденції розвитку» потребує підготовки до семінарських занять, роботи з інформаційними джерелами, опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури. Підготовка та участь у семінарських заняттях передбачає читання текстів художніх творів, ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення теоретичного матеріалу, конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, монографічній та іншій науковій літературі.

Результатом підготовки до заняття повинно бути змістовне володіння здобувачем вищої освіти матеріалом теми, якій присвячено відповідне заняття, а саме: підтвердження теоретичного матеріалу прикладами з художніх текстів, знання основних дефініцій сучасного літературознавства, уміння аргументовано викласти певний матеріал, підготувати презентацію власних навчальних пошуків, коментувати відповіді інших здобувачів, доповнювати їх, знаходити помилки (неточності, недоліки) та надавати правильну відповідь.

Відповідь здобувача повинна демонструвати ознаки самостійності виконання поставлених завдань, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання здобувачів вищої освіти. За об'єктивних/поважних причин навчання може відбуватись в онлайн формі за попереднім погодженням. Пропущені з поважних причин заняття мають бути відпрацьовані. Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин.

7. Контрольні заходи та політика оцінювання

Загальна оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за контрольні точки (40%), контрольні роботи змістових модулів (20%), набраних упродовж навчального семестру, та контрольної роботи залікового модуля (40%).

Кількість КТ – 8

Коефіцієнт КТ – 0,05

Кількість КРЗМ – 1

Коефіцієнт КРЗМ – 0,2

Кількість ЗМ – 1

Коефіцієнт КРЗалМ – 0,4.

№	Вид контролю	Форма контролю	Термін проведення
1	КТ № 1	Усне висловлювання	СЗ № 1
2	КТ № 2	Усне висловлювання	СЗ № 2
3	КТ № 3	Усне висловлювання	СЗ № 3
4	КТ № 4	Усне висловлювання	СЗ № 4
	КТ № 5	Усне висловлювання	СЗ № 5
	КТ № 6	Усне висловлювання	СЗ № 6
	КТ № 7	Усне висловлювання	СЗ № 7
	КТ № 8	Усне висловлювання	СЗ № 8
5	КРЗМ № 1	Письмова робота (виконується вдома, за варіантами)	СЗ № 8

Поточний контроль передбачає усні відповіді здобувачів на теоретичні питання семінарських занять, виконання завдань самостійної роботи тощо.

Підсумковий модульний контроль передбачає виконання контрольної роботи залікового модуля (екзамену). Оцінка за змістовий модуль дорівнює сумі балів контрольних точок, КРЗМ, з урахуванням коефіцієнтів.

Формою підсумкового контролю є екзамен (контрольна робота залікового модуля).

8. Критерії оцінювання рівня знань і умінь здобувачів із дисципліни

Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях та самостійної роботи здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою.

100 («відмінно»): здобувач має системні теоретичні знання з дисципліни; **вільно** володіє спеціальною термінологією; виявляє міцні уміння і навички аналізу літературного, літературно-критичного матеріалу; аргументовано, з посиланням на тексти художніх творів, історико-літературні, літературно-критичні першоджерела, доводить власну думку; виявляє науковий інтерес до дисципліни; самостійно здійснює дослідницьку діяльність у галузі теорії літератури; безпомилково виконує письмові завдання в обсязі 100%; рівень мовленнєвої культури високий.

95 («відмінно»): здобувач виявляє **глибоке розуміння** основних понять і категорій з дисципліни; уміє аргументовано доводити власну думку, здатний системно аналізувати художні явища, виявляючи достатній рівень сформованості аналітичного й систематичного мислення; виявляє науковий інтерес до дисципліни, але не включається до дослідницької діяльності; володіє спеціальною літературознавчою термінологією; безпомилково виконує письмові завдання в обсязі 95%; рівень мовленнєвої культури досить високий.

90 («відмінно»): здобувач виявляє **глибоке розуміння** основних понять і категорій з дисципліни; уміє аргументовано доводити власну думку, здатний системно аналізувати художні явища, допускаючи однак незначні помилки теоретичного й практичного характеру, які самостійно виправляє; виявляє науковий інтерес до дисципліни, але не включається до дослідницької діяльності; володіє спеціальною літературознавчою термінологією; виконує письмові завдання в обсязі 90%; рівень мовленнєвої культури достатній.

85 («добре»): здобувач виявляє **розуміння** основних понять і категорій з комплексу літературознавчих дисциплін, виявляючи **належний** рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення; достатньо повно аналізує художні твори, виділяючи відповідні структурні елементи та демонструючи їх взаємозв'язок; відповідь аргументована, ілюстрована вдалими прикладами; володіє спеціальною літературознавчою термінологією, але допускає негрубі помилки теоретичного й практичного характеру; виконує письмові завдання в обсязі 85%; рівень мовленнєвої культури достатній.

80 («добре»): здобувач виявляє **розуміння** основних понять і категорій з дисципліни; достатньо повно аналізує художні твори, допускаючи помилки при виділенні їх структурних елементів та встановленні їх взаємозв'язку; володіє практичними уміннями і навичками відповідно до вимог курсу; володіє спеціальною літературознавчою

термінологією, допускаючи незначні помилки теоретичного й практичного характеру; виконує письмові завдання в обсязі 80%; рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються незначні мовленнєві помилки.

75 («добре»): здобувач виявляє **розуміння** основних понять і категорій з дисципліни, допускаючи незначні помилки; достатньо повно аналізує художні твори, допускаючи помилки при виділенні їх структурних елементів та встановленні їх взаємозв'язку; володіє практичними вміннями і навичками відповідно до вимог курсу; володіє спеціальною термінологією поверхово, допускає помилки теоретичного й практичного характеру; виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 2/3; рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються незначні мовленнєві помилки.

70 («задовільно»): здобувач добре володіє навчальним матеріалом, спроможний із незначною сторонньою допомогою аналізувати, узагальнювати його; виявляє **розуміння** основних теоретичних, історико-літературних понять і категорій, розкриває їх взаємозв'язок, виявляючи **достатній** рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення; володіє спеціальною термінологією поверхово, допускає значну кількість помилок теоретичного й практичного характеру; виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 2/3; рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються мовленнєві помилки.

65 («задовільно»): здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, **невпевнено** викладає теоретичний, фактографічний, історико-літературний матеріал; **має недостатній** рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення під час аналізу художнього твору, закономірностей розвитку літературного процесу; слабо володіє спеціальною термінологією, допускає значну кількість помилок теоретичного й практичного характеру; виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 60%; рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються значні мовленнєві помилки.

60 («задовільно»): здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом; **має недостатній** рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення під час аналізу художніх, розвитку літературного процесу; мовлення відзначається недостатньою осмисленістю і логічністю, бідністю словника, значною кількістю фактичних помилок; виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 60%; рівень мовленнєвої культури низький, але допускаються значні мовленнєві помилки.

55 («незадовільно»): здобувач не вміє вільно, логічно, аргументовано, чітко висловлюватись, відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення; не вміє аналізувати художні твори, допускаючи помилки при класифікації літературних явищ, визначенні їх місця та ролі у розвитку літературного процесу; рівень мовленнєвої культури низький, допускаються значні мовленнєві помилки; виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 50%; не володіє спеціальною термінологією.

35 і менше («незадовільно»): здобувач не вміє аналізувати художні твори, допускаючи помилки при класифікації літературних явищ, визначенні їх місця та ролі у розвитку літературного процесу; відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення; робить грубі фактичні помилки; не може навести приклади; допускає значну кількість мовленнєвих помилок; виконує письмові завдання в обсязі не більше ніж 30%; не володіє спеціальною термінологією.

9. Рекомендована література

Художня література для читання і текстуального опрацювання Німецькомовна література

1. Грасс Г. Моє століття. Цибулина пам'яті. Фотокамера (на вибір).
2. Зюскінд П. Контрабас.
3. Крахт. К. Faserland.
4. Гандке П. Страх воротаря перед пенальті.
5. Єлінек Е. Піаністка.
6. Шлінк Б. Читець.

7. Мюллер Г. Гойдалка дихання.

Література Великої Британії

1. Лессінг Д. П'ята дитина. Розщипина (на вибір).
2. Картер А. Кохання. Кривава кімната (на вибір).
3. Барнс Дж. Історія світу у десяти з половиною розділах. Відчуття закінчення.
4. Акройд П. Заповіт Оскара Вайльда. Чаттертон (на вибір).
5. Свіфт Г. Земля води. Світло дня (на вибір).
6. Байетт А. С. Володіння.
7. Ішігуро К. Залишок дня. Не відпускай мене.
8. Вінтерсон Дж. Пристрасть.
9. Бенкс І. Осина фабрика.
10. Рушді С. Схід, Захід.
11. Мак'юен І. Спокута.
12. Еміс М. Нічний потяг.
13. Коу Дж. Поки не пішов дощ.
14. Фішер Т. Філософи з великої дороги.
15. Мантел Х. Вовча зала.
16. Макдонах М. Каліка з острова Інишмаан. Людина-подушка.

Література Франції

1. Турньє М. Лісовий цар. Каспар, Мельхіор і Бальтазар.
2. Лене П. Ірреволюція. Мереживниця (на вибір).
3. Модіано П. Вілла «Смуток».
4. Уельбек М. Елементарні частки. Карта і територія.
5. Бегбедер Ф. 99 франків.
6. Кіньяр П. Усі ранки світу.
7. Леклезіо Ж-М. Золота рибка. Мандрівна зірка (на вибір).
8. Шмітт Е. Е. Оскар і рожева пані. Інша доля.
9. Нотомб А. Антихриста. Страх і трепет (на вибір).
10. Клодель Ф. Сірі душі.
11. Літтель Дж. Благоволительки.

Література США

1. Ірвінг Дж. Світ очима Гарпа.
2. Апдайк Дж. Гертруда і Клавдій.
3. Моррісон Т. Пісня Соломона. Кохана (на вибір).
4. Рот Ф. Людське тавро. Обурення (на вибір).
5. Маккарті К. Старим тут немає місця. Дорога (на вибір).
6. Паланік Ч. Бійцівський клуб.
7. Делілло Дон. Білий шум.
8. Каннінгем М. Години.
9. Фоер Дж. С. Все ясно (Повна ілюмінація).
10. Янагіхара Г. Маленьке життя.

Література Канади

1. Девіс Р. П'ятий персонаж.
2. Етвуд М. Розповідь Служниці.
3. Ондатже М. Англійський пацієнт.
4. Коупленд Д. Покоління Х.
5. Мартел Я. Життя Пі. Беатріче та Вергілій (на вибір).
6. Манро Е. Оповідання збірки «Втікачка» (або іншої збірки, на вибір).

Літератури інших країн

1. Варгас Льоса М. Місто і пси. Скромний герой (на вибір).
2. Карпентьєр А. Концерт бароко.
3. Памук О. Нове життя. Мене називають Червоний (на вибір).
4. Сарамаго Ж. Сліпота. Двійник.
5. Перес-Реверте А. Гусар. Капітан Алатрісте (на вибір).

6. Мураками Х. Погоня за вівцею. Норвезький ліс (на вибір).
7. Кутзее Дж. Безчестя.
8. Пелевін В. Чапаєв і Пустота. Generation П (на вибір).
9. Толста Т. Кись.
10. Сорокін В. Заметіль.
11. Барікко О. Море-океан. Шовк (на вибір).
12. Кундера М. Нестерпна легкість буття. Безсмертя.
13. Павич М. Хазарський словник.
14. Петтерсон П. Верхи на крадених конях.
15. Токарчук О. Веди свій плуг понад кістками мертвих.
16. Мо Янь. Країна вина. Зміни (на вибір).
17. Егген Т. Декоратор.

Основна література

1. Алхімія слова живого. Французький роман 1945-2000: навч. посібник / авт.-упоряд. В. І. Фесенко. Київ: Промінь, 2005. 383 с.
2. Бандура О., Бандура Г. Теорія літератури в тезах, дефініціях, таблицях: навч. довід. Київ: Шкільний світ, 2008. 128 с.
3. Бовсунівська Т. В. Теорія літературних жанрів. Жанрова парадигма сучасного зарубіжного роману. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2009. 519 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Bovsunivska_Tetiana/Teoriia_literaturnykh_zhanriv.pdf?PHPSESSID=4pnkom9vnm51ut7je2r3takrc5
4. Давиденко Г. Й., Чайка О. М., Гричаник Н. І., Кушнерьова М. О. Історія новітньої зарубіжної літератури: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 274 с.
5. Денисова Т. Н. Історія американської літератури ХХ століття. Київ: Довіра, 2002. 318 с.
6. Зарубіжні письменники: Енциклопедичний довідник: в 2-х т. / за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. Тернопіль: Богдан, 2005-2006.
7. Затонский Д. В. Модернизм и постмодернизм. Харьков: Фолио, 2000. 354 с.
8. Кузьменко В. І. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. : навчальний посібник. Київ: Видавничий центр «Академія», 2012. 432 с.
9. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. Т. 1: А – Л. 608 с.; Т. 2: М – Я. 624 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Kovaliv_Yurii/Literaturoznavcha_entsyklopediia_U_dvokh_tomakh_T_1/ ; https://chtyvo.org.ua/authors/Kovaliv_Yurii/Literaturoznavcha_entsyklopediia_U_dvokh_tomakh_T_2/
10. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. 2-ге вид., виправл., доповн. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 752 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Hromiak_Roman/Literaturoznavchyi_slovyk-dovidnyk/
11. Павличко С. Теорія літератури. Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2009. 678 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Pavlychko_Solomiia/Teoriia_literatury/
12. Пухната С. А., Комаров С. А., Любимцева Л. М. Зарубіжна література доби постмодернізму. Горлівка, 2011. 348 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека світової літератури. Зарубіжна література українською мовою. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/>
2. Буквоїд: електронна бібліотека: <http://bukvoid.com.ua/library/>
3. Буквоїд: рецензії: <http://bukvoid.com.ua/reviews/>
4. Літературний акцент: <http://litakcent.com/>
5. Літературний центр: <http://litcentr.in.ua/>
6. Світ літератури: <http://svitliteraturu.com/>
7. <https://chtyvo.org.ua/authors/>

8. <http://megalib.com.ua/>
9. <https://www.nobelprize.org/prizes/lists/all-nobel-prizes-in-literature/>